

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/24-00173
Otsuse kuupäev 29.04.2024
Komisjoni koosseis Kai Amos

Tarbija
Kaupleja Eesti Andmesidevõrgu AS (14539659)

Tarbija nõue Lepingu ülesütlemine ja ettemaksu tagastamine

Resolutsioon:

1. Tarbija avaldus rahuldada. Kaupleja Eesti Andmesidevõrgu AS peab tarbijale tagasi maksma 153 eurot.

Komisjoni otsus täidetakse 30 päeva jooksul, arvates selle Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast.

Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu või seda ei järgi, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse. Kaupleja peab 30 päeva jooksul arvates otsuse ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast teatama kirjalikult Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile otsuse täitmisest või samas asjas maakohtusse pöördumisest, lisades ära kirja maakohtule esitatud hagiavaldusest.

Asjaolud:

Tarbija sõlmis kauplejaga 22.01.2019 Internet Kaju liitumislepingu L-11044, mille alusel kaupleja kohustus ehitama välja valguskaabli ja ühendama selle tarbija kinnistu liitumiskohas. Liitumislepingu kohaselt laienesid lepingule kaupleja tüüptingimustena Internet Kaju liitumislepingu üldtingimused. Tarbija kohustus lepingu sõlmimisel tasuma liitumistagatise 150 eurot ja menetlustasu 3 eurot. Tarbija tasus mõlemad summad. Kaupleja lubas töö paari aasta jooksul teostada. Kaupleja oma kohustust ei täitnud, tarbija ütles 20.05.2023 liitumislepingu kaupleja rikkumise tõttu üles ja palus makstud summa 153 eurot tagasi maksta. Kaupleja keeldus tagastamisest väites, et tarbijal puudub lepingu ülesütlemiseks alus.

Tarbija soovib liitumislepingu L-11044 ülesütlemise tõttu kauplejale makstud 153 euro tagastamist.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja leiab, et tarbija nõue ei ole põhjendatud. Kaupleja teatas, et tarbija liitumisleping on kinnitatud Internet Kaju projekti võrguplaneeringus. Tarbijale saadeti 30.09.2021 teavitus

liitumislepingule laienevate uute üldtingimuste kohta. Tarbija sellele kirjale ei vastanud, seega kehtivad liitumislepingule uued üldtingimused. Liitumislepingu täitmine ja liitumislepingu lõpetamine toimuvad vastavalt lepingu üldtingimustele. Tarbijal puudub alus antud liitumislepingu lõpetamiseks. Selleks, et kaupleja saaks koostada võrguplaneeringut ja kaasata liitujaid projekteerimisse peab liitumislepingute täitmine ja lõpetamine toimuma vastavalt liitumislepingu tingimustele. Vastasel juhul ei oleks meil võimalik planeerida, projekteerida ega ehitada, kui liitujad lõpetavad lepinguid oma tujude ja soovide alusel mitte vastavalt lepingutingimustele.

Komisjoni põhjendus:

Komisjon, tutvunud asja materjaliga, leidis, et tarbija nõue kuulub rahuldamisele.

Pooled ei vaidle selle üle, et sõlmisid teenuse Internet Koju liitumislepingu ja et tarbija maksis kauplejale liitumistagatise ja menetlustasu kokku 153 eurot. Pooled vaidlevad selle üle, et kas tarbijal oli õigus liitumisleping üles öelda ja makstud summasid kauplejalt tagasi nõuda.

Asjaolude kohaselt soovis tarbija, et kaupleja ehitaks tema liitumispunkti valguskaabli ja võimaldaks kasutada sidevõrku. Tarbija väitel ei teinud kaupleja tööd lubatud ajaks ega ole selgitanud lubaduse rikkumise põhjusi. Kaupleja selgitustel reguleerisid tööde tähtaega tarbijaga sõlmitud liitumislepingu osaks olevad kaupleja üldtingimused, milliste kohaselt ei ole kaupleja lepingut rikkunud.

Komisjon kontrollis kaupleja üldtingimustes toodud tööde teostamise tähtaja kehtivust. Kaupleja muutis lepingu kehtivuse ajal ühepoolset üldtingimusi. Tarbijale on kokku laienenud kolm kaupleja üldtingimuste redaktsioonid: üldtingimuste p 6.1.1 kohaselt oli tööde tegemise tähtjaks 24 kuud lepingu sõlmimisest arvates; seejärel alates 06.06.2019 oli üldtingimuste p 6.1.2 kohaselt kaupleja kohustus rajada valguskaabli hiljemalt 24 kuu jooksul arvates liitumispunkti asukohas tehnilise lahenduse kohta otsuse tegemisest; alates 30.11.2021 kehtiva redaktsiooni kohaselt oli kaupleja kohustatud rajama valguskaabli tarbija kinnistu liitumispunktis hiljemalt 3 aasta jooksul üldtingimuste selle redaktsiooni kehtima hakkamisest arvates – st alates 30.11.2021. Seejuures lubab üldtingimuste p 6.1.4. valguskaabli rajamise tähtaega pikeneda veel korduvalt. Tarbijal tekkis üldtingimuste p 6.1.3 kohaselt lepingu ülesütlemise õigus üksnes siis, kui kaupleja on rikkunud p 6.1.2 toodud uut tähtaega.

Kaupleja üldtingimused on tüüptingimused võlaõigusseaduse § 35 lg 1 mõttes. VÕS § 42 lg 1 kohaselt on tüüptingimus tühine, kui see lepingu olemust, sisu, sõlmimise viisi, lepingupoolte huvisid ja teisi olulisi asjaolusid arvestades kahjustab teist lepingupoolt ebamõistlikult, eelkõige siis, kui tüüptingimusega on lepingust tulenevate õiguste ja kohustuste tasakaalu teise lepingupoolle kahjuks oluliselt rikutud. Ebamõistlikku kahjustamist eeldatakse, kui tüüptingimusega kaldutakse kõrvale seaduse olulisest põhimõttest või kui tüüptingimus piirab teise lepingupoolle lepingu olemusest tulenevaid õiguseid ja kohustusi selliselt, et lepingu eesmärgi saavutamine muutub küsitavaks.

Komisjoni hinnangul rikub alates 30.11.2021 kehtima hakanud kaupleja üldtingimuste p 6.1.2 kauplejale määratud täitmise tähtaja tingimus poolte kohustuste ja õiguste tasakaalu. Tarbijal oli lepingu sõlmimisel kohustus tasuda kauplejale liitumistagatis täies ulatuses. Kuid kaupleja lõi endale soodsama tingimuse võimaldades tööde tegemise tähtaega lõputult edasi lükata.

Komisjoni hinnangul on alates 30.11.2021 kehtima hakanud üldtingimuste kohaselt muutunud tarbijaga sõlmitud liitumislepingu eesmärgi saavutamine küsitavaks. Liitumislepingust ega üldtingimustest ei ole aru saada, millal saabub kaupleja töö tegemise tähtaeg. Kuna üldtingimuste p 6.1.4. lubab kauplejal ka edaspidi valguskaabli ehitamise tähtaega korduvalt pikeneda, ei ole kaupleja tööde tegemise tähtaja saabumist ette näha.

Komisjon märgib, et VÕS § 42 lg 3 sätestab täiendavad nõuded tarbijaga sõlmitavate lepingute tüüptingimustele. § 42 lg 3 p 19 kohaselt on ebamõistlikult kahjustav selline tüüptingimus, millisega antakse tingimuse kasutajale õigus ühepoolset määrata oma kohustuse täitmise aeg või antakse talle kohustuste täitmiseks ebamõistlikult pikk või ebatäpselt määratletud tähtaeg. Kaupleja üldtingimuste p 6.1.2 ja p 6.1.4 kohaselt on kaupleja endale andnud ühepoolse õiguse ise määrata, millal ta kavatseb tarbijaga sõlmitud liitumislepingu tähtaega täita.

Komisjon tuvastas, et kaupleja alates 30.11.2021 kehtima hakanud üldtingimuste p 6.1.2 ja p 6.1.4 kahjustavad tarbijat ebamõistlikult ja need on VÕS § 42 lg 1 kohaselt tühi tüüptingimused. Komisjon ei kohalda tarbija lepingu ülesütlemise õiguspärasuse kontrollimisel kaupleja üldtingimuste p 6.1.2.

Tarbija asjaolude kohaselt ei ole kaupleja asunud liitumislepingus kokkulepitud tööd tegema. Komisjon kontrollis tarbija poolt lepingu ülesütlemise põhjendatust. Kuna komisjon ei kohalda kaupleja üldtingimuste p 6.1.2 määratud kaupleja töö tegemise tähtaega, siis lähtub komisjon VÕS 82 lg-st 3, millise kohaselt juhul kui kohustuse täitmise aega ei ole kindlaks määratud, peab võlgnik kohustuse täitma selle täitmiseks mõistlikult vajaliku aja jooksul pärast lepingu sõlmimist või muul alusel võlasuhte tekkimist, arvestades eelkõige kohustuse täitmise kohta, viisi ja olemust. Liitumislepingu sõlmimise ajal võis tarbija eeldada, et kaupleja teeb töö ära 24 kuu jooksul, komisjoni hinnangul see on mõistlik tähtaeg. Kaupleja ei teinud tööd ära ja ei ole seda teinud siiani. Kaupleja ei ole esitanud ühtegi põhjendust, milline õigustaks lepingu tähtaja rikkumist.

VÕS § 116 kohaselt võib lepingupool lepingust taganeda või üles öelda siis, kui teine lepingupool on kohustust oluliselt rikkunud. Komisjoni hinnangul on kaupleja rikkunud lepingulist tööde tegemise tähtaega, see rikkumine on oluline.

Poolte vahel sõlmitud liitumisleping on töövõtuleping, millist reguleerib võlaõigusseadus. VÕS § 655 lg 1 kohaselt võib tellija öelda töövõtulepingu igal ajal üles ning töövõtjal on õigus nõuda kokkulepitud tasu. § 655 lg 2 kohaselt juhul, kui tellija ütleb lepingu üles seetõttu, et töövõtja rikkus lepingut, siis ei ole töövõtjal õigust nõuda tasu. Antud juhul ütles tarbija liitumislepingu üles kaupleja poolt lepingu rikkumise tõttu. Kaupleja ei ole esitanud tõendeid rikkumise vabandatavuse kohta ega ka tarbija kasuks tehtud töö kohta.

Komisjon tuvastas, et tarbijal oli õigus kaupleja poolt lepingu olulise rikkumise tõttu liitumisleping üles öelda. Tarbija poolt kauplejale lepingu sõlmimisel makstud 153 eurot kuuluvad tarbijale tagasi maksmisele.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Kai Amos

/allkirjastatud digitaalselt/